महाराष्ट्र विधानसभा

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
बुधवार, दिनांक १८ मार्च, २०२६
(सकाळी ०९-४५ ते १०-४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

श्री. उदय सामंत, मंत्री

श्रीमती माधुरी मिसाळ, राज्यमंत्री

(१) **श्री. राजन नाईक, ॲड. पराग अळवणी, सर्वश्री. पराग शाह, प्रविण दटके, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-**

"MMRDA क्षेत्राचा भाग असलेल्या वसई - विरार उपप्रदेशासाठी शासनाकडून १९९० मध्ये सिडकोची विशेष नियोजन प्राधिकरण म्हणून नेमणूक करण्यात येणे, सिडकोने तयार केलेला २००१-२०२१ या कालावधीचा विकास आराखडा महानगरपालिका आयुक्तांच्या संमतीने दिनांक ०९ फेब्रुवारी, २००७ रोजी मंजूर केलेला असणे, या आराखड्याची मुदत २०२१ मध्ये संपुष्टात आल्यानंतर वसई-विरार शहर महानगरपालिकेने MRTP कायदा, १९६६ च्या कलम २३ व ३८ नुसार दिनांक ३० ऑक्टोबर, २०२३ रोजी सुधारित विकास आराखडा तयार करण्याबाबत नोटीस प्रसिद्ध केली असणे, या क्षेत्रातून बुलेट ट्रेन, कोस्टल रोड त्याचप्रमाणे चौथ्या मुंबईचे नियोजन, मनपा क्षेत्राची सध्या वेगाने वाढणारी लोकसंख्या, अपुऱ्या पायाभूत सुविधा, अनधिकृत बांधकामे यांसारख्या गंभीर समस्या पाहता विशेष नियोजनाची आवश्यकता असणे, अनेक धोरणात्मक प्रकल्प आणि सध्याची अनधिकृत व नियोजनबाह्य बांधकामे धरुन सुधारित विकास आराखडा तयार करण्यासाठी आवश्यक असलेले अनुभवी व तज्ञ मनुष्यबळ महानगरपालिकेकडे उपलब्ध नसणे, MRTP कायदा कलम १६२ मध्ये कोणतेही नियोजन प्राधिकरण त्याच्यावर लादलेली कर्तव्ये पार पाडण्यास कार्यक्षम नसल्यास राज्य शासनास अशा अधिकाराचा वापर करण्याची तरतुद असणे, या पार्श्वभूमीवर महापालिकेने प्रसिद्ध केलेली नोटीस रद्द करून सुधारित विकास आराखडा तयार करण्यासाठी कलम १६२ नुसार MMRDA आयुक्तांच्या अध्यक्षतेखाली तज्ञ समिती गठीत करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

श्री. उदय सामंत, मंत्री

श्रीमती माधुरी मिसाळ, राज्यमंत्री

(२) **श्री.अस्लम शेख, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-**

"मुंबईतील मालाड (पुर्व) येथील PAP प्रकल्प (CTS क्र. 827/A/4A/2) संदर्भात गंभीर अनियमितता झाल्याचे दस्तऐवजांवरून स्पष्ट होणे, सदर भूखंड

मूलतः "पोलीस स्टाफ क्वार्टर्स" साठी राखीव असताना तो PAP गृहनिर्माणासाठी वापरण्यात येणे, प्रकल्पाच्या LOA मध्ये माहे एप्रिल, २०२५ नंतर दुरुस्ती करून प्रति घरकुल खर्च रुपये ३२.२१ लाखांवरून तब्बल रुपये ५०.९८ लाखांपर्यंत वाढविण्यात आला असणे, ज्यामुळे सुमारे रुपये ६१८ कोटींची अतिरिक्त आर्थिक वाढ झाली असणे, या GR ने १२ नोव्हेंबर, २०२४ रोजी ASR दर रुपये ८४,४६० प्रति चौ.मी. योग्य असल्याचे स्पष्ट केले असणे, मुंबईतील विविध पायाभूत सुविधांचे प्रकल्प मार्गी लावण्यासाठी सद्य:स्थितीत अंदाजे ५०,००० पी.ए.पी. सदनिकांची आवश्यकता असणे, मुंबईचा विकास आराखडा (DP) राबविण्यासाठी २,२०,००० पी.पी.ए. सदनिकांची आवश्यकता असल्याचे कृती दलाच्या निदर्शनास आले असणे, मात्र दिनांक २३ एप्रिल, २०२५ रोजी अचानक सर्व्हे क्रमांक बदलून दर रुपये १,३३,६७० प्रति चौ.मी. करण्यात येणे, कोणतीही नव्याने प्रत्यक्ष पाहणी किंवा स्वतंत्र मूल्यांकन न करता हा बदल करण्यात आल्याने संगनमताचा संशय निर्माण होणे, तसेच, टेंडर अटींनुसार टप्प्याटप्प्याने देयके देणे अपेक्षित असताना ५०% TDR व प्रीमियम आगाऊ देण्यात येणे, या सर्व बाबींची उच्चस्तरीय चौकशी करून दुरुस्त LOA स्थगित करण्याची व संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याची आवश्यकता असून याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

श्री. शंभुराज देसाई, मंत्री

डॉ. पंकज भोयर, राज्यमंत्री

(३) सर्वश्री.अनंत (बाळा) नर, मुरजी पटेल, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (गृहनिर्माण) यांचे लक्ष वेधतील :-

"जोगेश्वरी (पूर्व) विधानसभा क्षेत्रामध्ये मयुर नगर, मोराचा पाडा मौजे मरोशी ता.बोरीवली न.भू.क्र १६२७(पै) सर्वे नं १६९ येथे २५ वर्षापूर्वी झोपडपट्टी पुनर्विकास योजना (एसआरए) राबविली जात असणे, सदरहू संपूर्ण काम अर्धवट असून स्थानिक रहिवाशांना मुलभूत सुविधा पुरविलेल्या नसणे, सदर वसाहतीमध्ये ७५१ लाभार्थी असणे, त्या रहिवाशांचे परिशिष्ट-२ अदयाप केलेले नसणे, विकासकाने स्वत:च झोपडपट्टी वासियांना घरांचा ताबा देणे, सदर इमारतीचे काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे होणे, शासनाला देय असलेली पीएपी साठी राखीव असलेली घरे न देणे, नियमाप्रमाणे अधिकृत रस्ता त्या वसाहतीला उपलब्ध न करणे, धोकादायक इमारतीत रहिवाशी जीवन जगत असणे, याठिकाणी विकासकाने प्रचंड अनियमितता केल्यामुळे त्याचेवर कारवाई करण्याची आणि या सर्व इमारतींचा पुनर्विकास करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रीया."

श्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, मंत्री

(४) श्री. उत्तमराव जानकर, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा (गोदावरी व कृष्णा खोरे विकास महामंडळ) मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"माळशिरस (जि.सोलापूर) तालुक्यातील निरा-देवघर व गुंजवणी प्रकल्प धरणाचे कालवे कार्यान्वित नसल्यामुळे निरा-देवघर प्रकल्पाचे पाणी किंवा गुजवणीचे पाणी निरा उजवा कालव्यास उपलब्ध होत नसणे, त्यामुळे निरा उजवा

कालव्याच्या मूळ लाभक्षेत्रावर त्याचा विपरित परिणाम होणे, निरा-देवघर प्रकल्पांतर्गत तालुक्यातील मुख्य कालवा किमी १३४/७६० येथून खाजगी/सहकारी उपसा सिंचन योजनेचे काम प्रलंबित असणे, सदरच्या खाजगी उपसा सिंचन योजनेऐवजी शासकीय उपसा सिंचन योजना करुन माळशिरस तालुक्यातील १६ दुष्काळग्रस्त गावांना पाणी मिळणेबाबत लोकप्रतिनिधींची मागणी असणे, त्यानुषंगाने निरा-देवघर प्रकल्पांतर्गत तालुक्यातील सहकारी उपसा सिंचन योजनेऐवजी शासकीय उपसा सिंचन योजनेचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त असणे, त्यानुसार शासन निर्णय, धोरण व पाणी उपलब्धता इ. बाबींचा अभ्यास करुन सदर प्रकरणी शासनाकडून उचित कार्यवाही होत नसणे, निरा-देवघर प्रकल्पाचा मुख्य कालवा १५८ कि.मी. लांबीचा असून कि.मी. ० ते ६५ मधील कालवा कामे ही पारंपारिक उघड्या पध्दीतीने पूर्ण झालेली असून कि.मी. ६६ ते १५८ हा बंदिस्त नलीकेद्वारे प्रस्तावित कामे प्रलंबित असणे, तर कि.मी. ६६ ते ८७ ची प्रगतीत असलेली कामेही अद्यापी प्रलंबित असणे, सदरच्या कामाच्या खर्चाचा प्रकल्पाच्या मंजूर तृतीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता अहवालामध्ये समावेश असून निधीअभावी सदरहू कामे प्रलंबित असणे, याबाबत शासनाने चौकशी करुन तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) सर्वश्री. किसन कथोरे, समाधान आवताडे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

श्री. उदय सामंत, मंत्री

श्री. इंद्रनील नाईक, राज्यमंत्री

"ठाणे जिल्ह्यातील अंबरनाथ व मुरबाड तालुक्याच्या सरहद्दीवर असलेल्या बारवी धरणात विस्थापित झालेल्या प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांचे पुनर्वसन करून ज्यांची घरे बाधित झाली त्यांच्या कुटुंबातील एका व्यक्तीला शासकीय नोकरीमध्ये सामावून घेण्याबाबतचा धोरणात्मक निर्णय घेण्यात येणे, यामध्ये ज्या नगरपरिषदा किंवा महापालिका किंवा स्थानिक स्वराज्य संस्था या धरणाच्या पाण्याचा लाभ घेतात त्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी या वारसांना नोकरीत सामावून घेण्याबाबत निर्णय होणे, त्यानुसार या प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांच्या वारसांना नोकरीत सामावून घेण्यात येणे, उर्वरित ज्यांच्याकडे पात्र लाभार्थी नाही अशा प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांना एकरकमी दहा लाख रुपये देण्यात येणे, परंतु नोकरीमध्ये सामावून घेतलेल्या वारसांना पदोन्नती देण्यात येणार नसल्याचे सांगण्यात येणे, तसेच ते नोकरीतून सेवानिवृत्त झाल्यास, मृत्यू झाल्यास, बडतर्फ झाल्यास किंवा काही अपरिहार्य कारणास्तव नोकरीतून स्वेच्छानिवृत्ती घेतल्यास त्यांच्या घरातील व्यक्तींना अनुकंपा तत्वावर नोकरीत सामावून न घेणे, ही बाब त्यांच्यावर अन्यायकारक असणे, त्यामुळे याबाबतीत त्यांनी वेळोवेळी पत्रव्यवहार करूनही त्यांच्यावर होणाऱ्या अन्यायाबाबत शासनाने कोणतीही प्रतिक्रिया न देणे, त्यामुळे या बारवी धरण प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांच्या नोकरीत सामावून घेतलेल्या वारसांवर अन्याय होणे, याकरीता राज्य शासनाने त्यांच्यावर होणारा अन्याय दूर करण्याबाबत शासनाने करावयाची वा करण्यात येणारी कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) श्री. आमश्या पाडवी, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

श्री. मकरंद जाधव-पाटील, मंत्री

ॲड. आशिष जयस्वाल, राज्यमंत्री

"नंदुरबार जिल्ह्यातील अक्कलकुवा तालुक्यातील गमन येथील श्री हुन्या रुपा वसावे यांना आयुक्त, महसूल नाशिक विभाग यांच्या दिनांक ०६ एप्रिल, २००५ रोजीच्या आदेशान्वये प्रकल्पग्रस्त म्हणून घोषित करण्यात आलेले असणे, परंतु उपलब्ध सर्वेक्षण नोंदी १९८७ च्या यादीतील अनुपस्थिती तसेच संबंधित कागदपत्रांतील विसंगती यावरुन त्यांची जमीन प्रत्यक्षात प्रकल्पाच्या बुडीत अथवा बाधित क्षेत्रात गेलेली नसल्याची बाब समोर येणे, किरसिंग हुण्या वसावे हे त्यावेळी नर्मदा बचाव आंदोलनात सक्रीय कार्यकर्ता असल्याने अधिकाऱ्यांसोबत संगनमत करुन त्यांनी सदर क्षेत्र हे बाधित दाखऊन संबंधितांनी प्रकल्पग्रस्त या नात्याने शासनाकडून आर्थिक मोबदला व पुनर्वसन लाभ स्वीकारले असल्याची गंभीर तक्रार प्राप्त होणे, यामुळे खऱ्या पात्र प्रकल्पग्रस्तांवर अन्याय तसेच शासनाच्या कोट्यवधी रुपयांच्या निधीचा अपव्यय होणे, संबंधित प्रकरणात कागदपत्रांची पडताळणी न करता लाभ मंजूर केल्याने निर्माण झालेला प्रशासकीय हलगर्जीपणा, या संपूर्ण प्रकरणाची उच्चस्तरीय व कालबद्ध चौकशी करुन अपात्र लाभ तात्काळ वसूल करण्याबाबत तसेच जबाबदार अधिकाऱ्यांवर कठोर कारवाई करण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्री. शंकर जगताप, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कामगार मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

श्री. आकाश फुंडकर, मंत्री

ॲड. आशिष जयस्वाल, राज्यमंत्री

"पुणे जिल्हयातील हिंजवडी आयटीपार्कमध्ये १,००० फ्रेशर्स पदवीधरांना एका फसवणूक करणाऱ्या कंपनीने नोकरी देण्याच्या नावाखाली त्यांचेकडून सुमारे २ लाख रुपये घेऊन फसवणूक केली असल्याचे निदर्शनास येणे, हिंजवडी घोटाळ्यातील फ्रेशर्स पदवीधरांचे पैसे परत मिळविण्यासाठी विशेष तपास पथक स्थापन करण्याची आवश्यकता असणे, टीसीएस व इतर आयटी कंपन्यांच्या कर्मचाऱ्यांना कॉन्फरन्स रूममध्ये नेऊन दबावाखाली राजीनामा देण्यास भाग पाडले जात असणे, कोणतेही आर्थिक पॅकेज न देता बेकायदेशीर कामावरून काढून टाकण्यात येणे, आयटी कंपन्यांमध्ये नोकरी सोडणे, जबरदस्तीने राजीनामे घेण्याच्या सत्रामुळे आयटीयन्सच्या मनामध्ये असुरक्षिततेची भावना निर्माण होणे, आयटी क्षेत्रात जबरदस्तीचे राजीनामे टाळण्यासाठी सुसूत्र पद्धतीने कर्मचाऱ्यांची कपात नियमन करण्यासाठी स्पष्ट व बंधनकारक चौकट तयार करण्याची आवश्यकता असणे, आयटीयन्सला कायद्यांच्या संरक्षणात्मक कक्षेत समाविष्ट करण्यासाठी आवश्यक दुरुस्त्या करून कामाचे तास, फुल अँड फायनल सेटलमेंट, आणि पीएफ पालन यावर योग्य नियंत्रण ठेवणे आवश्यक असणे. कामाचे तास वाढवले जात असताना औद्योगिक विवाद अधिनियम अंतर्गत कामगार संज्ञेची आयटी क्षेत्रासाठी स्पष्ट व्याख्या नसल्याने आयटी कर्मचारी अजूनही अनेक संरक्षणात्मक कायदेशीर चौकटींच्या बाहेर असणे, फेअर बॅकग्राऊंड व्हेरिफिकेशन फुल अँड फायनल सेटलमेंटमध्ये होणारा विलंब पीएफच्या तफावती, ९० दिवसांच्या नोटीस पिरीयडची सक्ती ही गंभीर समस्या असणे, योग्य सक्षम

तक्रार निवारण यंत्रणा उपलब्ध नसल्याने असुरक्षित आयटीयन्सच्या तक्रारीकरिता फास्ट-ट्रॅक लेबर कोर्ट प्रणाली/आयटी ट्रायब्युनल’ सुरू करण्याची नितांत आवश्यकता असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रीया."

(सकाळी ११-०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

(अ) सोमवार, दिनांक १६ मार्च, २०२६ रोजी उत्तरीत झालेल्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील मा. अध्यक्षांच्या निदेशानुसार राखून ठेवण्यात आलेला श्री. संजय देरकर, वि.स.स. यांचा "पुनवट (ता.वणी, जि.यवतमाळ) येथील ग्रामपंचायतीच्या मालकीची शासकीय जमीन खाजगी शिक्षण संस्थेस दिल्याबाबत" या विषयावरील तारांकित प्रश्न क्रमांक २९९२४.

(ब) तारांकित प्रश्न

(क) तारांकित प्रश्नांबाबतची अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

प्रा. डॉ. अशोक ऊईक, मंत्री

श्री. इंद्रनील नाईक, राज्यमंत्री

(१) आदिवासी विकास मंत्री : "दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०२६ रोजी उत्तरीत झालेल्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील श्री. हारून खान व इतर वि.स.स यांच्या "शहापूर (जि. ठाणे) तालुक्यातील आदिवासी लाभार्थ्यांच्या घरकुलाची मजूरी प्रलंबित असल्याबाबत" या विषयावरील तारांकित प्रश्न क्रमांक २५२८२ ला अनुपूरक प्रश्नोत्तरांच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

श्री. नरहरी झिरवाळ, मंत्री

श्री.योगेश कदम, राज्यमंत्री

(२) अन्न व औषध प्रशासन मंत्री : "दिनांक २६ फेब्रुवारी, २०२६ रोजी उत्तरीत झालेल्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील श्री.भिमराव (आण्णा) धोंडिबा तापकीर, वि.स.स यांच्या "पुणे शहरात ब्लिंक इट या ऑनलाईन अन्न वितरण सेवेद्वारे कालबाह्य खाद्यपदार्थांचे वितरण होत असल्याबाबत" या तारांकित प्रश्न क्रमांक २३६२० ला अनुपूरक प्रश्नोत्तरांच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

(ड) अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी क्रमांक २३ ते ३३ सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

मा. मुख्यमंत्री ---------------- **ॲड. आशिष शेलार, सामान्य प्रशासन, मंत्री**	(१)	**मुख्यमंत्री**	: महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग यांचे सन २०२०-२०२१ व सन २०२१-२०२२ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
श्री. हसन मुश्रीफ, मंत्री ---------------- **श्रीमती माधुरी मिसाळ, राज्यमंत्री**	(२)	**वैद्यकीय शिक्षण मंत्री**	: महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, नाशिक यांचे सन २०२३-२०२४ या आर्थिक वर्षाचे लेखे अहवाल व सन २०२४ या वर्षाचा सव्वीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
श्री. प्रताप सरनाईक, मंत्री ---------------- **श्रीमती माधुरी मिसाळ, राज्यमंत्री**	(३)	**परिवहन मंत्री**	: महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळ यांचे सन २०२१-२०२२ व सन २०२२-२०२३ या वर्षांचे हिशेब व हिशेब तपासणी अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना — (असल्यास) (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये)

चार : औचित्याचे मुद्दे

पाच : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

(१) **श्रीमती सीमा हिरे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

मा.मुख्यमंत्री (गृह)

श्री. योगेश कदम, (गृह) राज्यमंत्री

"नाशिक शहरात दिवसेंदिवस वाढते गुन्हेगारीचे प्रमाण, विशेषत: यामध्ये अल्पवयीन गुन्हेगारांचे वाढते प्रमाण, शहरात लोंढे, बागूल, पवार, निकम या टोळयांमध्ये अल्पवयीन मुलांचा समावेश असणे, शहरातील मुंबईनाका हद्दीत त्र्यंबकरोडवर तीन अल्पवयीन मुले सार्वजनिक ठिकाणी हुल्लडबाजी करत असल्याचा व्हिडीओ नागरीकांनी माहे ऑक्टोबर, २०२५ मध्ये पोलिसांना पाठवल्यानंतर पोलीसांनी तीन अल्पवयीन मुलांना ताब्यात घेणे, सदर मुलांच्या पालकांवर पोलीसांद्वारे कठोर कारवाई करण्यात येणे, तसेच मुलांकडून अशी चूक होणार नाही असे हमीपत्रे घेण्यात येणे, तसेच नाशिकरोड मध्यवर्ती कारागृहात शिक्षा भोगणा-या एका बंदीवानाने गळफास घेऊन आत्महत्या केल्याचा धक्कादायक प्रकार दिनांक २६ ऑक्टोबर, २०२५ रोजी घडणे, सदर कैद्याच्या आत्महत्येचे गुढ अजून सुटलेले नसणे, सदर प्रकरणी पारदर्शक चौकशी करण्याची आवश्यकता, तसेच शहरातील वाढते गुन्हेगारीचे प्रमाण विशेषत: अल्पवयीन गुन्हेगारीला आळा घालण्यासाठी शासनाने उपाययोजना करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(२) श्री. संग्राम जगताप, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

मा.मुख्यमंत्री (गृह)

श्री. योगेश कदम, (गृह) राज्यमंत्री

डॉ. पंकज भोयर, (गृह) राज्यमंत्री

"अहिल्यानगर जिल्ह्यातील पारधी समाजसेविका सुमन काळे यांचा माहे मे, २००७ मध्ये पोलीस कोठडीत संशयास्पद मृत्यू झालेला असणे, प्रारंभी सदर प्रकरणात आत्महत्येची नोंद केलेली असणे, परंतु उपविभागीय दंडाधिकारी यांच्या चौकशीत सुमन काळे यांना पोलीसांनी अमानूष मारहाण करून शारीरिक व मानसिक त्रास दिल्याने दुर्देवी मृत्यू झाल्याचे स्पष्ट होणे, सदर प्रकरणाचा तपास राज्य गुन्हे अन्वेषण विभाग यांच्याकडे वर्ग करूनही आजपर्यंत सदर विभागाने कोणतीही ठोस कार्यवाही केलेली नसणे. मा.मुंबई उच्च न्यायालयाच्या हस्तक्षेपानंतर काही आरोपींवर गुन्हे दाखल झालेले असणे, मात्र सदर आरोपींवर खुनाऐवजी आत्महत्येस प्रवृत्त केल्याची कलमे लावलेली असणे, तसेच सदर प्रकरणातील एका खाजगी डॉक्टराला मा.उच्च न्यायालयाने दिलासा दिल्यानंतर, संबंधित विभागाने या विरूध्द मा. सर्वोच्च न्यायालयात अपील दाखल केलेले नसणे, आज रोजी सदर प्रकरण मा. जिल्हा व सत्र न्यायालय, अहिल्यानगर येथे प्रलंबित असणे, सदर प्रकरणाच्या तपासाबाबत अनुसूचित जाती-जमाती आयोगानेही नाराजी व्यक्त केलेली असणे, या पार्श्वभूमीवर सदर प्रकरणात तात्काळ स्वतंत्र विशेष तपास पथक (SIT) स्थापन करून प्रकरण सीआयडीकडून SIT कडे वर्ग करणे, अॅट्रॉसिटी कायद्यान्वये योग्य कलमवाढ करणे, तसेच मयत सुमन काळे व त्यांचे कुंटूंबिय यांना न्याय देण्यासाठी प्रकरणातील न्यायप्रक्रिया गतिमान करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) श्रीमती मंजुळा गावित, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

मा.मुख्यमंत्री (ऊर्जा)

श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डीकर, ऊर्जा, राज्यमंत्री

"पिंपळनेर (ता.साक्री, जि.धुळे) येथे १३२/३३ के. व्ही. क्षमतेचे उपकेंद्र व्हावे म्हणून गेल्या अनेक वर्षांपासून स्थानिक ग्रामस्थ व लोकप्रतिनिधी यांचेकडून होत असलेली मागणी, मागणीच्या अनुषंगाने तत्कालीन उर्जामंत्री यांनी दिनांक २३ जून, २०२१ रोजी १३२/३३ के.व्ही. क्षमतेचे विज उपकेंद्र पिंपळनेर येथे उभारणेसाठी मान्यता देणे, उपकेंद्रासाठी सुकापूर ता.साक्री येथील सरकारी जमीन गट क्र. १३७ क्षेत्र २ हे.२५ आर उपलब्ध करुन देणे, सदर प्रकल्पासाठी वारंवार निविदा काढण्यात येऊनही कुठलाच स्थानिक ठेकेदार प्रकाल्पाचे काम करण्यास समोर येत नसणे, दिनांक १४ ऑगस्ट,२०२५ रोजी मध्य प्रदेश मधील भोपाळ येथील टेस्ला या कंपनीस कार्यारंभ आदेश देणे,आदेश देऊन ६ महिन्यांचा कालावधी उलटला असतांना संबंधीत कंपनीने आतापर्यंत केवळ साईटवर पाण्याच्या उपलब्धतेसाठी बोअरवेल मारणे, या व्यतिरीक्त तार कंपाऊंड करणे, गोडाऊन बांधणे इत्यादी किरकोळ कामांसह आवश्यक मनुष्यबळ, यंत्रसामुग्रीबाबत अद्याप कोणतीच कार्यवाही न करणे, तसेच विज उपकेंद्राचे टॉवर उभे करणे, लाईन ओढणे व त्यानुषंगाने आवश्यक असलेली कामे करण्याचा कार्यारंभ आदेश शर्वरी इलेक्ट्रिकल्स छत्रपती संभाजीनगर

(औरंगाबाद) या कंपनीस माहे नोव्हेंबर, २०२५ मध्ये वा त्या दरम्यान देण्यात येणे, सदर कंपनीने देखील आजतगायत कुठल्याच प्रकारचे काम न करणे, परिणामी पिंपळनेर, ता.साक्री येथील मंजूर असलेल्या १३२/३३ के.व्ही.उपकेंद्राचे काम अद्यापही सुरु न होणे,शासनाने सदर प्रकरणी तातडीने चौकशी करुन पिंपळनेर येथील मंजूर उपकेंद्राचे काम वेळेत पूर्ण होण्यासाठी केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(४) श्री. अनुपभैय्या अग्रवाल, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे, मंत्री

श्री.योगेश कदम, राज्यमंत्री

"धुळे शहर हे सर विश्वेश्वरैया यांच्या रचनेतून वसलेले असणे, तसेच धुळे शहरातील सर्व्हे क्रमांक ११३ मध्ये असलेल्या नैसर्गिक नाल्यावर मोठ्या प्रमाणात अतिक्रमण झाल्याचा प्रकार निदर्शनास येणे, अतिक्रमणामुळे नाल्याच्या नैसर्गिक प्रवाहात बदल होणे, त्यामुळे भविष्यात जीवितहानी तसेच वित्त हानी होण्याची दाट शक्यता असणे, त्यामुळे सदर अतिक्रमण काढण्याबाबत वेळोवेळी शासनाकडे स्थानिक नागरिक व लोकप्रतीनिधी यांच्याकडून मागणी करण्यात येणे, सदर अतिक्रमण काढण्यासंदर्भात एक वर्षाच्या आत कार्यवाही करण्याबाबत शासनाकडून आश्वासित करण्यात येणे, जिल्हा प्रशासनाकडून अतिक्रमण काढण्यास दिरंगाई हाणे, सदर अतिक्रमणामुळे नाल्याची रुंदी २०० फुटावरुन १०० फुटापर्यंत होणे, जिल्हा प्रशासनाकडून अतिक्रमण काढण्याबाबत हायकोर्टात बाजू खंबीरपणे मांडण्यात न येणे, शहरातील अनेक रस्ते, ओपन स्पेस, सरकारी जागा अतिक्रमणाच्या विळख्यात असणे, पावसाळा जवळ असल्यामुळे अतिक्रमण काढणे अत्यंत गरजेचे असणे, आर्थिक व जिवीतहानी होण्याची शक्यता असणे, अतिक्रमणाबाबत प्रशासनाकडून अद्यापही काहीही कार्यवाही करण्यात न येणे, त्यामुळे नागरिकांमध्ये शासनाप्रती असंतोष निर्माण होणे, सदर अतिक्रमण तातडीने काढण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रीया."

(५) श्री. रणधीर सावरकर, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

श्री. हसन मुश्रीफ, मंत्री

श्रीमती माधुरी मिसाळ, राज्यमंत्री

"अकोला (जि. अकोला) येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व सर्वोपचार रुग्णालयातील परीचारीकांनी दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२६ रोजी काम बंद आंदोलन पुकारणे, तत्पूर्वी दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०२६ रोजी स्थानिक लोकप्रतिनिधींद्वारे सदर रुग्णालयातील भेटीदरम्यान रुग्णालयीन व्यवस्थेमध्ये मोठ्या प्रमाणावर त्रुटी आढळून येणे, यामुळे विसंवादाची परिस्थिती निर्माण होणे, या पार्श्वभूमीवर रुग्णालयामध्ये कर्मचारी वर्ग अपुरा असल्याची बाब समोर येणे, विद्यमान परिस्थितीत ७७१ परीचारीकांपैकी फक्त ३१७ पदे कार्यरत असून शेष ४५४ पदांच्या भरतीचा प्रस्ताव आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण यांनी प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण यांना दिनांक ३ सप्टेंबर, २०२४ रोजी सादर केलेला असणे, सदर प्रस्तावानुसार वर्ग १ ते वर्ग ४ संवर्गांची पद निर्मिती करून भरती

करणे, सर्वोपचार रुग्णालयात प्रतिदिन सुमारे २५०० बाह्यरुग्णांना तसेच ४०० अंतररुग्णांना सेवा पुरविणे, सदर वैद्यकीय महाविद्यालयातील विद्यार्थी व खाटांच्या संख्येत झालेली वाढ लक्षात घेऊन राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोगाचे निकषांप्रमाणे पद निर्मिती / भरती करण्यास शासनाची आवश्यक असलेली मंजुरी याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) सर्वश्री. महेश बालदी, प्रशांत ठाकूर, समीर कुणावार, श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वने मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

श्री. गणेश नाईक, मंत्री

"रायगड जिल्ह्यातील ता.उरण, मौजे चाणजे येथील गट क्र. २३ व २४ या जमिनीच्या अधिकार अभिलेखातील “वने” नोंद कमी करण्याबाबत श्री.परसिव्हल जोसेफ परेरा यांनी दाखल केलेल्या याचिका क्र.४६२८/१९८८ मधील मा.उच्च न्यायालयाच्या दिनांक २२/०९/१९८९ च्या आदेशाची अंमलबजावणी फेरफार क्र. ४८०१ (०९/०७/१९९१) द्वारे यापूर्वीच करण्यात आलेली असणे, त्यानंतर विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांच्या दिनांक १३/०७/२००० रोजीच्या परिपत्रकानुसार वनसंरक्षक यांच्या दिनांक १७/०४/२००१ रोजीच्या आदेशानुसार व तहसीलदार उरण यांच्या दिनांक १९/०३/२००१ च्या निर्णयानुसार या जमिनीवर “महाराष्ट्र शासन वने” अशी नोंद करण्यात आलेली असणे, याचिका क्र. ९४३६/२०१० मधील दिनांक ०६/०५/२०१५ च्या आदेशात फक्त पूर्वीच्या आदेशाच्या अंमलबजावणीबाबत खुलासा मागविण्यात आला असणे, तसेच दिनांक २७/०७/२०२५ च्या आदेशात “वने” नोंद कमी करण्याबाबत कोणताही स्पष्ट निर्देश नसणे, दरम्यान, महाराष्ट्र खाजगी वन (अधिग्रहण) अधिनियम १९७५ च्या कलम २२(अ) अंतर्गत दाखल केलेले अपील उपविभागीय अधिकारी, पनवेल यांचेकडे प्रलंबित असणे, अशा स्थितीत महसूल प्रशासनाकडून दिनांक १२/०९/२०२४ चे पत्र निर्गमित करून “वने” नोंद कमी करण्याबाबत कार्यवाही करण्याचे निर्देश देण्यात आल्याने प्रशासकीय अधिकाराचा अतिक्रमण झाल्याची गंभीर शंका निर्माण झाली असणे, शासनाने या प्रकरणाची तात्काळ चौकशी करून दिनांक १२/०९/२०२४ चे पत्र रद्द तसेच सदर जमिनीवरील “वने” नोंद कमी करण्यासंबंधी किंवा प्रस्तावित कार्यवाहीस स्थगिती देण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्री.अशोक पाटील, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मत्स्यव्यवसाय व बंदरे मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

श्री. नितेश राणे, मंत्री

"गेटवे ऑफ इंडिया येथील जेटी क्रमांक ५ असुरक्षित घोषित करून प्रवासी वाहतूक बंद करण्यात आली असताना, मुंबई पोर्ट प्राधिकरणने रॉयल बॉम्बे यॉट क्लबला फ्लोटिंग पॉन्टून उभारण्यास परवानगी दिल्याबाबत गंभीर प्रश्न उपस्थित होत असणे, स्वतंत्र संरचनात्मक लेखापरीक्षण झाले का, त्याचा

अहवाल सार्वजनिक केला जाणार का, तसेच निविदा प्रक्रिया, करार अटी व महसूल वाटपाची माहिती सभागृहास देण्यात येण्याची आवश्यकता, महसूलातील मोठा हिस्सा खासगी संस्थेकडे जात असल्याने ही व्यवस्था पुनरावलोकनास पात्र असणे, पर्यायी जेटीचा विचार न करता घेतलेल्या निर्णयांमुळे स्थानिक नौकाधारकांचे आर्थिक नुकसान झाले असून त्यांच्या संरक्षणासाठी उपाय करणे अपेक्षित असणे, यॉट क्लबच्या आर्थिक व्यवहारांची चौकशी, तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिकांच्या जागेवरील कथित अतिक्रमणावर कारवाई होणार का असा प्रश्न निर्माण होणे, या निर्णय प्रक्रियेत सहभागी अधिकाऱ्यांची जबाबदारी निश्चित करून हितसंबंध संघर्ष व संभाव्य आर्थिक अनियमिततेची उच्चस्तरीय, निष्पक्ष चौकशी करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

सहा : अल्पकालीन चर्चा (म.वि.स. नियम १०१ अन्वये) :-

(मंगळवार, दिनांक १७ मार्च, २०२६ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या म.वि.स. नियम १०१ अन्वये अल्पकालीन चर्चेच्या सूचना)

(१) सर्वश्री. संजय केळकर, निलेश राणे, शेखर निकम, प्रशांत ठाकूर, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील :-

मा. मुख्यमंत्री,

मा.उपमुख्यमंत्री सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम),

श्री. गणेश नाईक, वने मंत्री

श्री. शिवेंद्रसिंह भोसले, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री

श्री. उदय सामंत, उद्योग मंत्री

श्री. शंभूराज देसाई, पर्यटन मंत्री,

ॲड. आशिष शेलार, माहिती तंत्रज्ञान मंत्री

श्री. दत्तात्रय भरणे, कृषी मंत्री

"राज्यात कोकण विभागाला (रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग) लाभलेले नैसर्गिक सौंदर्य, समुद्रकिनारे, डोंगररांगा आणि सांस्कृतिक वैशिष्टयांमुळे पर्यटकांचे प्रमुख आकर्षण केंद्र ठरले असणे, कोकणात विशेषतः मुख्यमंत्री कृषी आणि अन्न प्रक्रिया योजना, फळ प्रक्रिया योजना, अन्न प्रक्रिया उद्योग इत्यादींना कृत्रिम बुध्दिमतेची सांगड घालून काजु बोंडापासून अल्कोहोल निर्मिती, आंब्यासारखे नगदी व निर्यातक्षम उत्पन्न व मच्छिमारी इत्यादींमुळे रोजगार निर्मिती झाली असणे, अपूर्ण पायाभुत सुविधा, वारंवार होणारी पूरस्थिती, औद्योगिक गुंतवणूकीचा अभाव व युवकांचे स्थलांतर या प्रमुख आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी कोकण विकास आराखडा तयार करण्याची आवश्यकता, देशी गोवंश संवर्धन, 'कोकण कपिला' प्रसार व ब्रिडींग सेंटरसाठी विशेष अनुदान देण्याची आवश्यकता, कोकण कृषी विद्यापीठांतील रिक्त पदे भरण्याची आवश्यकता, या विद्यापीठांतर्गत पदव्युत्तर कृषी शिक्षण संस्था स्थापन करण्याची आवश्यकता, आसाम राज्याच्या धर्तीवर सार्वजनिक बांधकाम विभागामध्ये किमान १० टक्के बांबु उत्पादन आरक्षित करण्याचे धोरण राबविण्याची आवश्यकता, मुंबई-गोवा महामार्गाचे उर्वरित काम पुढील १ वर्षांत पूर्ण करण्याच्यादृष्टीने शासनाने कालबध्द कार्यक्रम जाहिर करण्याची आवश्यकता, या महामार्गावर प्रत्येक २५ कि.मी. अंतरावर ट्रॉमा केअर सुविधा उपलब्ध करण्याची आवश्यकता, नर्सिंग कॉलेज आणि मरिन टॅक्नोलॉजी कॉलेज सुरु करण्याची आवश्यकता, कोकणातील धार्मिक स्थळांचा पुनर्विकास करण्याची आवश्यकता, वन्यजीव प्राण्यांपासून शेतीचे नुकसान टाळण्यासाठी सह्याद्री संवर्धन प्रकल्प पूर्ण क्षमतेने राबविण्याची आवश्यकता, डोंगराळ

भागातील पाण्याचे व्यवस्थापन करण्याची आवश्यकता, सौरऊर्जेचे प्रलंबित प्रस्ताव तातडीने निकालात काढण्याची आवश्यकता, आयटी पार्क उभारुन युवकांसाठी स्थानिक पातळीवर रोजगार उपलब्ध करण्याची आवश्यकता, अत्याधुनिक सुपर स्पेशालिटी रुग्णालय शासन स्तरावर उभारण्याची आवश्यकता, आपत्कालीन परिस्थितीसाठी एअर ॲम्बुलन्स सेवा सुरु करण्याची आवश्यकता, कोकणचा कॅलिफोर्निया करण्याकरिता कोकण विकास प्रकल्पाचे मार्गदर्शन व उचित कार्यवाहीसाठी मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चस्तरीय समिती स्थापन करण्याची आवश्यकता, सर्वसामान्य नागरिकांना उचित माहिती मिळावी यासाठी सार्वजनिक ऑनलाईन डॅशबोर्ड उपलब्ध करण्याची आवश्यकता, यावाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

श्री. भरत गोगावले, फलोत्पादन,

श्री. नितेश राणे, मत्स्यव्यवसाय मंत्री

श्री. प्रकाश आबिटकर, सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री

(२) **सर्वश्री. भास्कर जाधव, आदित्य ठाकरे, सुनिल प्रभु, अजय चौधरी, अनंत (बाळा) नर, महेश सावंत, हारुन खान, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील :-**

"कोकणात पर्यटन व मत्स्य व्यवसाय विकास प्रकल्पांची घोषणा होऊनही न झालेली पूर्तता, गेल्या ८ ते १० वर्षापासून कोकणात सततची वादळे, चक्रीवादळे, अतिवृष्टी, अवकाळी पाऊस इत्यादिमुळे आंबा, काजू इत्यादी फळबागायतदारांचे तसेच मच्छिमार व पर्यटन व्यवसायाचे झालेले नुकसान, शासनाकडून देण्यात येणारी तुटपुंजी मदत, गेल्या १८ वर्षापासून प्रलंबित असलेला मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्ग, ग्रीन फिल्ड महामार्गाची केवळ घोषणा, चिपळूण-कराड रखडलेला रेल्वे प्रकल्प, रासायनिक कारखान्यांमुळे नद्या, समुद्र व जमीनी प्रदुषित होणे, रोजगार नसल्यामुळे कोकणातील ५० टक्क्यांपेक्षा जास्त घरे बंद असणे, मत्स्य दुष्काळ व मच्छीमारांच्या कर्ज माफीकडे शासनाचे झालेले दुर्लक्ष, कोकणातील संपूर्ण किनारपट्टी सिडकोला देण्याचा घातलेला घाट, मुद्दाम वणवे लावून नष्ट होत असलेली वनसंपदा, माकडे व अन्य प्राण्यांपासून शेती व बागायतदारांचे होत असलेले नुकसान, जलजीवन मिशन योजनेचा कोकणात उडालेला बोजवारा, कोकणातील गेल्या २५ वर्षापासून प्रलंबित असलेले सिंचन प्रकल्प, बचत गटातील महिलांनी उत्पादित केलेल्या मालाला बाजारपेठ नसणे, कोकणासाठी स्वतंत्र वैधानिक विकास मंडळाचा प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे अनेक वर्षापासून प्रलंबित असणे, कोकणच्या विकासासाठी अनेक समित्या नियुक्त होणे, सदर समित्यांच्या अहवालातील शिफारशीवर कोणतीही कार्यवाही न होणे, कोकणातील मुलभूत प्रश्नांविषयी शासनाने करावयाच्या उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया."

मा. मुख्यमंत्री

मा.उपमुख्यमंत्री सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम)

श्री. गिरीश महाजन, जलसंपदा (विदर्भ, तापी व कोकण खोरे विकास महामंडळ),

श्री. गणेश नाईक, वने मंत्री

श्री. गुलाबराव पाटील, पाणी पुरवठा व स्वच्छता मंत्री

श्रीमती पंकजा मुंडे, पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्री

श्री. शंभूराज देसाई, पर्यटन मंत्री

श्री. दत्तात्रय भरणे, कृषी मंत्री

श्री. प्रताप सरनाईक, परिवहन मंत्री

श्री. भरत गोगावले, फलोत्पादन, मंत्री

श्री. मकरंद पाटील, मदत व पुनर्वसन मंत्री

सात : शासकीय विधेयके :

(अ) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

श्री. गणेश नाईक, वने मंत्री

(क) सन २०२६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - वन्य जीव (संरक्षण) (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२६

(ख) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री.संजय मेश्राम, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - वन्य जीव (संरक्षण) (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ५१ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ग) विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री.अस्लम शेख, विजय वडेट्टीवार, अमीन पटेल, नाना पटोले, विकास ठाकरे, डॉ.ज्योती गायकवाड, डॉ.विश्वजित कदम, सर्वश्री. साजिद पठाण, हेमंत ओगले, रामदास मसराम, अमित झनक व डॉ. नितीन राऊत, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०२६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - वन्य जीव (संरक्षण) (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२६ विधानपरिषदेची सहमती घेऊन दोन्ही सभागृहांच्या ४३ सदस्यांच्या संयुक्त समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त सहा महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(ब) विधानपरिषदेने संमत केल्यास विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

श्री. चंद्रशेखर बावनकुळे, मंत्री

श्री.योगेश कदम, राज्यमंत्री

सन २०२६ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक ७ - महाराष्ट्र मुद्रांक (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२६

आठ : (मंगळवार, दिनांक १७ मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री विजय वडेट्टीवार, आदित्य ठाकरे, जयंत पाटील, नाना पटोले, भास्कर जाधव, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री. सुनिल प्रभू, रोहित पवार, अमीन पटेल, दिलीप सोपल, संदिप क्षिरसागर, अस्लम शेख, अजय चौधरी, बापूसाहेब पठारे, अमित देशमुख, डॉ. राहुल पाटील, श्री रोहित पाटील, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री कैलास घाडगे-पाटील, उत्तमराव जानकर, अमित

झनक, सुनिल राऊत, नारायण पाटील, विकास ठाकरे, संजय पोतनीस, अभिजीत पाटील, शिरीषकुमार नाईक, नितीन देशमुख, राजू खरे, संजय मेश्राम, वरुण सरदेसाई, डॉ. ज्योती गायकवाड, सर्वश्री साजिद खान पठाण, अनंत (बाळा) नर, हेमंत ओगले, हारुन खान, रामदास मसराम, महेश सावंत, अनिल मांगुळकर, प्रविण स्वामी, मनोज जामसुतकर, गजानन लवटे, सिध्दार्थ खरात, संजय देरकर, बाबाजी काळे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

श्री. हसन मुश्रीफ, वैद्यकीय शिक्षण मंत्री

श्री. दादाजी भुसे, शालेय शिक्षण मंत्री

श्री. शिवेंद्रसिंह अभयसिंहराजे भोसले, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून)

श्री. प्रकाश आबिटकर, सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री

श्रीमती माधुरी मिसाळ, वैद्यकीय शिक्षण राज्यमंत्री

डॉ. पंकज भोयर, शालेय शिक्षण राज्यमंत्री

श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डीकर, सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण राज्यमंत्री

श्री. इंद्रनील नाईक, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) राज्यमंत्री

"राज्यातील सार्वजनिक आरोग्य विभागात २०२६ पासून 'मोफत उपचार' सेवा बंद होऊन केसपेपर व शस्त्रक्रियांसाठी शुल्क आकारणी सुरू झाल्याने गरीब रुग्णांचे हाल होत असणे, त्यातच औषधांचा, विशेषतः प्रतिजैविके आणि मनोरुग्णांच्या गोळ्यांचा १.५ वर्षांपासून असलेला तुटवडा चिंतेचा विषय असणे, १,४०० हून अधिक डॉक्टरांची रिक्त पदे आणि भूलतज्ज्ञांच्या अभावामुळे ग्रामीण भागातील गर्भवती महिलांना शेजारील राज्यांत उपचारार्थ जावे लागत असणे, अनेक ग्रामीण रुग्णालयांची गळकी छते, अस्वच्छता आणि फायर एनओसीचा अभाव यामुळे रुग्णांची सुरक्षा धोक्यात आली असणे, राज्यातील औषधी पुरवठ्यामध्ये होत असलेली अनियमितता, प्राथमिक आरोग्यकेंद्र, उपकेंद्र यांची झालेली बिकट परिस्थिती, काही ठराविक औषधांसाठी खरेदी होणे, १०८ वरील रुग्णवाहिका वेळेवर उपलब्ध न होणे, पुण्यातील बी.जे.वैद्यकीय महाविद्यालय (ससून रुग्णालय), नागपूर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय आणि मुंबईतील ग्रँट मेडीकल कॉलेज (जे.जे.रुग्णालय) या तीन शासकीय महाविद्यालयांना स्वायत्ततेचा दर्जा देण्याबाबत मा. मुख्यमंत्री यांनी दिनांक ०८ ऑगस्ट, २०२५ रोजी वैद्यकीय शिक्षण विभागाच्या सचिवांना दिलेल्या सूचना, यासंदर्भात वैद्यकीय शिक्षण विभागाने अद्यापपर्यंत समितीची स्थापना न करणे, राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये शासनाच्या अखत्यारीत असून विद्यार्थ्यांच्या परिक्षा घेणे व पदवी देण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र आरोग्य विद्यापीठ (नाशिक) यांच्याकडे असणे, स्वायतत्ता दिल्यास दोन्ही बाबी एकाच यंत्रणेकडे राहणार असणे, फलटण (जि.सातारा) येथील शासकीय रुग्णालयातील एका महिला डॉक्टरनी माहे ऑक्टोबर, २०२५ मध्ये हॉटेलमध्ये गळफास घेऊन केलेली आत्महत्या, आत्महत्या करण्यापूर्वी महिला डॉक्टरांनी दोन आरोपींची उघड केलेली नावे, यासंदर्भात एसआयटी आणि न्यायिक चौकशी करण्याचा शासनाने घेतलेला निर्णय, दोन्ही चौकशी त्वरीत पूर्ण करुन आरोपीस कडक शिक्षा देण्याची आवश्यकता,राज्यात विशेषतः ग्रामीण भागातील महिला वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सुरक्षिततेसाठी शासनाने करावयाची उपाययोजना, तसेच राज्यातील रस्त्यांची स्थितीही दयनीय असणे, ग्रामीण भागातील रस्त्यांची निधी अभावी झालेली दुरवस्था, शहरी भागात काँक्रीटीकरणाच्या कामांमुळे वाहतूक कोंडी वाढली असून घोडबंदर रस्ता अपघातांचा सापळा बनला असणे, निकृष्ट डांबरीकरण, अवजड वाहतूक आणि विविध विभागांमधील समन्वयाअभावी नवीन रस्तेही लवकर खराब होत असणे, यामुळे नागरिकांना मणक्याचे आजार जडत असून इंधन आणि वाहनांच्या दुरुस्तीवर मोठा खर्च होत असणे, मुंबई - पुणे एक्सप्रेसवेवर ३० तास वाहतूक ठप्प होणे व अन्न-पाण्याविना नागरिकांचे अतोनात हाल होणे, राज्यातील शासकीय व

स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर शिक्षकांची पदे रिक्त असल्याने अध्यापन कार्यावर परिणाम होत असणे, शासनाने कंत्राटी पद्धतीने शिक्षक भरती पुन्हा सुरु करण्याचा निर्णय घेणे, याला शिक्षक संघटना व विविध संघटनांकडून तीव्र विरोध होत असणे, कंत्राटी भरतीमुळे शिक्षकांना नोकरीची हमी, वेतनातील समता व सेवा स्थैर्य मिळत नसणे, त्यामुळे राज्यातील विद्यार्थ्यांना गुणवत्तापूर्ण शिक्षण मिळत नसणे, गुणवत्ता पुर्ण शिक्षण विद्यार्थ्यांना मिळण्यासाठी कंत्राटी पद्धतीने शिक्षकांची नियुक्ती करण्याऐवजी कायमस्वरुपी पद्धतीने शिक्षकांची नियुक्ती करण्यात यावी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

नऊ : (मंगळवार, दिनांक १७ मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री अमित साटम, रमेश बोरनारे, चेतन तुपे, योगेश सागर, अब्दुल सत्तार, अनिल पाटील, रणधीर सावरकर, अर्जुन खोतकर, राजकुमार बडोले, प्रविण दटके, दिपक केसरकर, शेखर निकम, अतुल भातखळकर, डॉ. तानाजी सावंत, सर्वश्री प्रतापराव पाटील-चिखलीकर, संभाजी पाटील-निलंगेकर, राजेंद्र गावित, संजय बनसोडे, सुधीर मुनगंटीवार, विजय शिवतारे, राजेश विटेकर, मिहीर कोटेचा, राजेश क्षिरसागर, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री सिध्दार्थ शिरोळे, प्रदिप जैस्वाल, श्रीमती सरोज अहिरे, श्री. संजय उपाध्याय, डॉ. बालाजी किणीकर, श्रीमती सना मलिक, सर्वश्री मोहन मते, विलास तरे, शंकर मांडेकर, श्रीमती देवयानी फरांदे, र्वश्री चंद्रदीप नरके, प्रकाश सोळंके, प्रकाश सुर्वे, अतुलबाबा भोसले, नरेंद्र भोंडेकर, प्रशांत ठाकूर, मंगेश कुडाळकर, अभिमन्यु पवार, किशोर पाटील, रविंद्र चव्हाण, रविशेठ पाटील, निलेश राणे, संजय केळकर, तुकाराम काते, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री अशोक पाटील, कृष्णा खोपडे, शरददादा सोनावणे, महेश बालदी, बालाजी कल्याणकर, महेश लांडगे, सुहास कांदे, शंकर जगताप, श्रीमती मंजुळा गावित, डॉ. मिलिंद नरोटे, सर्वश्री महेंद्र थोरवे, करण देवतळे, महेंद्र दळवी, पराग शाह, चंद्रकांत पाटील, ॲड. पराग अळवणी, सर्वश्री संतोष बांगर, बबनराव लोणीकर, विश्वनाथ भोईर, प्रशांत बंब, राम कदम, दिलीप लांडे, कालिदास कोळंबकर, महेश शिंदे, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री आमश्या पाडवी, अनुपभैय्या अग्रवाल, हिकमत उढाण, विक्रम पाचपुते, बाबुराव कदम-कोहळीकर, ॲड. श्रीजया चव्हाण, सर्वश्री अमोल खताळ, सुरेश भोळे, श्रीमती रंजना जाधव, सर्वश्री अमोल जावळे, आनंद तिडके, राहूल कुल, मुरजी पटेल, देवेंद्र कोठे, अमोल पाटील, सत्यजित देशमुख, सुहास बाबर, समीर कुणावार, राजेश मोरे, देवराव भोंगळे, विठ्ठल लंघे, डॉ. राहूल आहेर, सर्वश्री किरण सामंत, नारायण कुचे, शिवाजी पाटील, प्रताप अडसड, मंगेश चव्हाण, डॉ. अशोकराव माने, डॉ. सुरेश खाडे, सर्वश्री सुनिल कांबळे, अमल महाडिक, सचिन कल्याण-शेट्टी, प्रकाश भारसाकळे, चरणसिंग ठाकूर, बंटी भांगडिया, राजेश पवार, श्रीमती अनुराधा चव्हाण, श्री. विनोद अग्रवाल, श्रीमती मोनिका राजळे, सर्वश्री किसन कथोरे, राजन नाईक,

सर्वश्रीमती विद्या ठाकूर, श्वेता महाले, श्री. सुरेश धस, ॲड. राहुल ढिकले, सर्वश्री राघवेंद्र पाटील, सुभाष देशमुख, समाधान आवताडे, मनोज घोरपडे, चैनसुख संचेती, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री राजु तोडसाम, प्रविण तायडे, डॉ.आशिष देशमुख, सर्वश्री राजेश बकाने, तानाजी मुटकुळे, जितेश अंतापुरकर, श्रीमती मंदा म्हात्रे, श्री. नरेंद्र मेहता, सर्वश्रीमती स्नेहा दुबे, सुलभा गायकवाड, सर्वश्री हरिश्चंद्र भोये, राजेश पाडवी, दिलीप बोरसे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

मा.मुख्यमंत्री

श्री. मंगलप्रभात लोढा, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता मंत्री

श्रीमती पंकजा मुंडे, पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्री

ॲड. आशिष जयस्वाल, वित्त व नियोजन राज्यमंत्री

"दावोसमध्ये आयोजित वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरममध्ये राज्याच्या मुख्यमंत्री महोदयांच्या नेतृत्वात ३० लाख कोटी रुपयांच्या गुंतवणूकीचे झालेले करार व दिवंगत उपमुख्यमंत्री तथा तत्कालीन अर्थमंत्री यांचे आर्थिक नियोजन व योगदान, मा.उपमुख्यमंत्री तथा नगरविकास व गृहनिर्माण मंत्री यांची दूरदृष्टी यामुळे महाराष्ट्र 'गुंतवणूकीचे पावर हाऊस' झाले असणे, यापैकी ८३ टक्के करारामध्ये १८ देशांमधून थेट परकीय गुंतवणूक राज्यात येणार असणे, टाटांसोबत देशातील पहिली इनोव्हेशन सिटी मुंबईजवळ तयार करण्याचे प्रयोजन असणे, मुंबईत सर्क्युलर इकॉनॉमी तयार करण्याचे प्रस्तावित असून त्यामुळे मुंबईतील पाणी, हवा यांचे प्रश्न सोडविणे शक्य होणार असणे, रायगड-पेण ग्रोथ सेंटरची घोषणा दावोसमध्ये करण्यात आली असल्याने यात रुपये १ लाख कोटींची गुंतवणूक अपेक्षित असणे, राज्यातील एकूण गुंतवणूकीमधून ४० लाख रोजगार निर्मितीचे उद्दीष्ट साध्य होणार असणे, छत्रपती संभाजीनगर महाराष्ट्राचे दुसरे ऑटोमोबाईल हब होणार असणे, ग्रीन हायड्रोजन क्षेत्रात राज्याने तब्बल ५ लाख कोटींचे करार केले असणे, कृत्रिम बुध्दीमत्तेच्या क्षेत्रात जागतिक महासत्ता असलेल्या एनव्हीडियाशी झालेली चर्चा महाराष्ट्राला डिजिटल कॅपिटल बनविण्याचे पाऊल असणे, गडचिरोली ते नागपूर पर्यंतचा पट्टा पोलाद आणि अक्षय ऊर्जेचे हब बनणार असणे, कोकणात पर्यटनासोबतच 'लॉजिस्टिक हब' म्हणून कोकणची नवीन ओळख होणार असणे, राज्यात होणाऱ्या हवामान बदलास कोळसा, पेट्रोल, डिझेल अशा जीवाश्म इंधनापासूनची ऊर्जा निर्मिती कारण असणे, सर्व जिल्हयांसाठी आणि शहरांसाठी वातावरणीय कृती आराखडे तयार करण्यात येत असणे, त्याकरिता वातावरणीय कृती कक्ष स्थापन करण्यात आले असणे, राज्य प्रदूषणमुक्त करण्याकरिता विद्युत वाहन धोरण जाहिर करुन विद्युत वाहनधारकांना टोलमुक्त करुन विद्युत गाड्यांच्या वापरासाठी प्रवृत्त करण्यात आले असणे, मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली पर्यावरण व शाश्वत विकास टास्क फोर्स गठीत करण्यात आला असणे, 'माझी वसुंधरा अभियान' राबविण्यासाठी पर्यावरण व वातावरणीय विभागाकडून देवराई फाऊंडेशन, पुणे या संस्थेसोबत सामंजस्य करार करण्यात येणे, या कराराद्वारे प्रत्येक तालुक्यामध्ये किमान १ मानवनिर्मित देवराई व घनवन तयार करण्यात येणे, औद्योगिक क्षेत्रात परकिय गुंतवणूक व कृत्रिम बुध्दीमतेच्या माध्यमातून रोजगार निर्मिती करण्याचा होत असलेला प्रयत्न आणि पर्यावरणपूरक वातावरण निर्मिती करण्याकडे होत असलेली वाटचाल अधिक गतीमान करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

दहा : (मंगळवार, दिनांक १७ मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री जयंत पाटील, आदित्य ठाकरे, विजय वडेट्टीवार, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री भास्कर जाधव, नाना पटोले, रोहित पवार, सुनिल प्रभू, डॉ. नितिन राऊत, सर्वश्री संदिप क्षीरसागर, दिलीप सोपल, अमिन पटेल, बापूसाहेब पठारे, अजय चौधरी, संजय मेश्राम, रोहित पाटील, डॉ. राहूल पाटील, सर्वश्री अस्लम शेख, उत्तमराव जानकर, कैलास घाडगे-पाटील, अमित देशमुख, नारायण पाटील, सुनिल राऊत, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री अभिजीत पाटील, संजय पोतनीस, अमित झनक, राजू खरे, नितीन देशमुख, विकास ठाकरे, वरुण सरदेसाई, शिरीषकुमार नाईक, डॉ. ज्योती गायकवाड, सर्वश्री अनंत (बाळा) नर, साजिद खान पठाण, हारुन खान, हेमंत ओगले, महेश सावंत, रामदास मसराम, प्रविण स्वामी, अनिल मांगुळकर, मनोज जामसुतकर, गजानन लवटे, सिध्दार्थ खरात, संजय देरकर, बाबाजी काळे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

मा. मुख्यमंत्री

उप मुख्यमंत्री (नगरविकास, गृहनिर्माण)

श्रीमती माधुरी मिसाळ, नगरविकास राज्यमंत्री

डॉ. पंकज भोयर, गृह (ग्रामीण), गृहनिर्माण, राज्यमंत्री

श्री. योगेश कदम, गृह (शहरे) राज्यमंत्री

"दिनांक २८ जानेवारी, २०२६ रोजी M/S VSR Ventures Pvt. Ltd. संचालित खाजगी विमानाच्या अपघातात राज्याचे तत्कालीन मा. उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांचा झालेला दुर्देवी मृत्यू, या संपूर्ण अपघाताची सखोल चौकशी करण्याची नितांत आवश्यकता, पिंपरी चिंचवड येथे बलात्कार, खून, चोरी, दरोडा इत्यादी १२३ गुन्ह्यांची नोंद झालेली असणे, राज्यात लहान बालकांच्या अपहरणात भयंकर वाढ झालेली असून त्यामुळे पालकांत पसरलेले भितीचे वातावरण, लहान बालिकांवर करण्यात येत असलेले बलात्कार, बदलापूर येथे पुन्हा चार वर्षीय बालिकेवर बलात्कार केल्याची घटना नुकतीच उघडकीस येणे, “स्पा” च्या नावाखाली राज्यात ठिकठिकाणी सुरु असलेला देह विक्रिचा व्यवसाय, राज्यात ऑनलाईन जुगार मोठ्या प्रमाणात सुरु असून शहरी भागाबरोबरच ग्रामीण भागात सुद्धा या जुगाराचे लोण पसरलेले असणे, ड्रग्स व अंमली पदार्थांच्या विक्रीवर तात्काळ कारवाई करण्याची आवश्यकता, पालघर जिल्ह्यातील वाडा तालुक्यातील गारगाव येथील एका वीस वर्षीय तरुणीची तीन लाख रुपयांना विक्री केल्याची घटना नुकतीच उघडकीस येणे, राज्यातील महिलांवर वाढत्या अत्याचाराच्या घटनांमुळे महिलावर्गात पसरलेले भितीचे वातावरण, यांना आळा घालणाऱ्या व महिलांना कायदेशीर संरक्षण देणाऱ्या शक्ती कायद्याची अद्यापही अंमलबजावणी करण्यात न येणे, एकंदरीतच राज्यातील कायदा सुव्यवस्थेचा उडालेला बोजवारा, पोलिस प्रशासनावरील शासनाचे सुटलेले नियंत्रण, महावितरण कंपनीच्या राज्यातील जालना, छत्रपती संभाजी नगर, नांदेड, परभणी, हिंगोली, वाशिम, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ, सोलापूर, धाराशिव इत्यादी जिल्ह्यातील मंडळ कार्यालये खाजगी कंपन्यांना देण्याचा निर्णय दिनांक १५ डिसेंबर, २०२५ रोजी घेण्यात येणे, महाराष्ट्र स्टेट इलेक्ट्रिकल वर्कर्स फेडरेशनने

सदर निर्णयास केलेला तीव्र विरोध, नागपूर, जळगाव व छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यातील खाजगी विद्युत कंपन्यांनी कराराच्या मुदतीआधीच कामे सोडून देणे, ओरिसा व उत्तर प्रदेशमध्येही खाजगी विद्युत कंपन्यांनी वीज वितरणामधून माघार घेणे, असे असतांनाही राज्यात विद्युत कंपनीच्या खाजगीकरणाचा आग्रह असणे, पश्चिम महाराष्ट्रात ३११ कोटी रुपयांची विद्युतमंडळाची थकबाकी असणे, "मागेल त्याला कृषी सौरपंप" योजनेच्या लाभासाठी निवड झाल्यानंतर पैसे भरुनही सौरपंप मिळत नसल्याने राज्यातील सुमारे अडीच लाख शेतकरी त्रस्त असणे, मुंबई शहराच्या पूर्व व पश्चिम उपनगरांमध्ये ६० ते ७० वर्षापूर्वीच्या अनेक जुन्या व जीर्ण झालेल्या अनेक चाळी/इमारती असणे, मुंबई शहराप्रमाणे उपनगरांसाठी इमारत व घर दुरुस्ती मंडळ नसणे, त्या इमारती केव्हाही कोसळण्याच्या स्थितीत असणे, या इमारतीमध्ये राहणाऱ्या नागरिकांचे जीवन धोक्यात आलेले असणे, एसआरए योजनांमध्ये अशा जुन्या चाळीतील वरच्या मजल्यावरील रहिवाश्यांना सामावून घेण्यात येत नसणे, ज्यामुळे पुनर्विकासामध्ये येणाऱ्या प्रचंड अडचणी, राज्यातील विविध शासकीय विभागांमध्ये वाढत चाललेल्या भ्रष्टाचाराच्या घटनांमुळे प्रशासनावरील जनतेचा विश्वास ढासळत असणे, महसूल, बांधकाम, आरोग्य, शिक्षण, नगरविकास, सामाजिक न्याय, जलसंधारण तसेच इतर अनेक विभागांमध्ये कामे मंजूर करण्यासाठी, परवाने देण्यासाठी, कंत्राटे देण्यासाठी तसेच विविध शासकीय योजनांचा लाभ मिळवून देण्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर अनियमितता होत असल्याच्या तक्रारी वारंवार समोर येत असणे, अनेक प्रकरणांमध्ये भ्रष्टाचार उघडकीस येऊनही दोषी अधिकाऱ्यांवर कठोर कारवाई होत नसल्याने अशा प्रकारांना प्रोत्साहन मिळत असल्याची भावना नागरिकांमध्ये निर्माण होणे, शासनाच्या औषध खरेदीत होत असलेली अनियमितता आणि भ्रष्टाचार, तसेच महानगरपालिका व नगरपालिका क्षेत्रात होत असलेला भ्रष्टाचार, परिणामी सर्वसामान्य नागरिकांना शासकीय कामांसाठी मोठ्या त्रासाला सामोरे जावे लागत असून शासनाच्या पारदर्शकतेवर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले असणे, राज्यातील विविध विभागांमध्ये होत असलेल्या भ्रष्टाचाराच्या घटनांची उच्चस्तरीय चौकशी करून दोषींवर कठोर कारवाई करण्याबाबत तसेच प्रशासनात पारदर्शकता व जबाबदारी निश्चित करण्याची आवश्यकता, याबाबत राज्य शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही."

अकरा : (मंगळवार, दिनांक १७ मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री अतुल भातखळकर, रमेश बोरनारे, अनिल पाटील, रणधीर सावरकर, अब्दुल सत्तार, मनोज कायंदे, संजय केळकर, अर्जुन खोतकर, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री योगेश सागर, दिपक केसरकर, राजकुमार बडोले, सुधीर मुनगंटीवार, डॉ. तानाजी सावंत, सर्वश्री प्रतापराव पाटील-चिखलीकर, रविंद्र चव्हाण, राजेंद्र गावित, चंद्रकांत नवघरे, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री विजय शिवतारे,

एचबी-१५१४ (३०-०३-२०२६)-५

राजेश विटेकर, प्रविण दटके, राजेश क्षिरसागर, नितीन पवार, अमित साटम, वाल, श्रीमती सरोज अहिरे, श्री बबनराव लोणीकर, डॉ. बालाजी ाकणाकर, सर्वश्री शंकर मांडेकर, सुमित वानखेडे, विलास तरे, सुनिल शेळके, संजय उपाध्याय, चंद्रदीप नरके, चेतन तुपे, सुरेश धस, नरेंद्र भोंडेकर, डॉ. किरण लहामटे, सर्वश्री प्रशांत ठाकूर, मंगेश कुडाळकर, सचिन पाटील, सत्यजित देशमुख, किशोर पाटील, शेखर निकम, विजय देशमुख, शांताराम मोरे, संजय बनसोडे, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री प्रकाश सुर्वे, प्रकाश सोळंके, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री निलेश राणे, हरिष पिंपळे, अशोक पाटील, सुरेश भोळे, शरददादा सोनावणे, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री बालाजी कल्याणकर, सुहास कांदे, दिलीप बोरसे, संजय गायकवाड, सर्वश्रीमती मोनिका राजळे, मंजुळा गावित, सर्वश्री राजेश पाडवी, महेंद्र थोरवे, विक्रम पाचपुते, महेंद्र दळवी, अनुपभैय्या अग्रवाल, चंद्रकांत पाटील, मंगेश चव्हाण, संतोष बांगर, गोपिचंद पडळकर, दिलीप लांडे, ॲड. राहुल ढिकले, श्री. महेश शिंदे, डॉ. सुरेश खाडे, सर्वश्री आमश्या पाडवी, सुभाष देशमुख, हिकमत उढाण, भिमराव तापकीर, बाबुराव कदम-कोहळीकर, सुनिल कांबळे, अमोल खताळ, सिध्दार्थ शिरोळे, श्रीमती रंजना जाधव, सर्वश्री अतुल भोसले, आनंद तिडके, शंकर जगताप, मुरजी पटेल, राहूल कुल, अमोल पाटील, समाधान आवताडे, देवेंद्र कोठे, सुहास बाबर, प्रशांत बंब, विलास भुमरे, संभाजी पाटील-निलंगेकर, राजेश मोरे, नारायण कुचे, विठ्ठल लंघे, संतोष दानवे, किरण सामंत, प्रकाश भारसाकळे, सचिन कल्याण-शेट्टी, अशोकराव माने, चैनसुख संचेती, श्रीमती श्वेता महाले, सर्वश्री प्रताप अडसड, शिवाजी पाटील, श्याम खोडे, मोहन मते, राजु तोडसाम, ॲड. पराग अळवणी, सर्वश्री समीर कुणावार, मिहीर कोटेचा, राजेश बकाने, चरणसिंग ठाकूर, देवराव भोंगळे, किशोर जोरगेवार, रत्नाकर गुट्टे, विनोद अग्रवाल, करण देवतळे, डॉ. मिलिंद नरोटे, श्री. राजेश पवार, ॲड. श्रीजया चव्हाण, श्रीमती नमिता मुंदडा, श्री. जितेश अंतापुरकर, श्रीमती मंदा म्हात्रे, श्री. राजन नाईक, श्रीमती स्नेहा दुबे, श्री. राम कदम, कॅप्टन आर. तमिल सेल्वन, सर्वश्री काशिराम पावरा, भीमराव केराम, राघवेंद्र पाटील, अमोल जावळे, सुधीर गाडगीळ, राहुल आवाडे, हेमंत रासने, प्रविण तायडे, किसन वानखेडे, उमेश यावलकर, राजेश वानखडे, केवलराम काळे, कृष्णा खोपडे, समीर मेघे, बंटी भांगडिया, डॉ. आशिष देशमुख, सर्वश्री विजय रहांगडाले, संजय पुराम, डॉ. तुषार राठोड, सर्वश्री तानाजी मुटकुळे, रमेश कराड, श्रीमती अनुराधा चव्हाण, सर्वश्री नरेंद्र मेहता, महेश बालदी, श्रीमती सुलभा गायकवाड, श्री. हरिश्चंद्र भोये, श्रीमती विद्या ठाकूर, सर्वश्री रवी राणा, अमल महाडिक, मनोज घोरपडे, कुमार आयलानी, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

"महाराष्ट्राला निसर्गरम्य समुद्रकिनारा, प्राचीन लेण्या, गडकिल्ले, घनदाट वनसंपदा असा समृध्द वारसा लाभला असणे, पर्यटन क्षेत्रात खासगी गुंतवणूकीसाठी उत्साहवर्धक आणि अनुकुल वातावरण निर्माण करण्याकरिता 'पर्यटन धोरण-२०२४' जाहिर करण्यात

आले असणे, येत्या १० वर्षांत पर्यटन क्षेत्रात १ लाख कोटी रुपयांची गुंतवणूक अपेक्षित असणे, सिंधुदुर्ग जिल्हयातील सागरी संग्रहालय, कृत्रिम प्रवाळ आणि पाणबुडी पर्यटन ही ७५ कोटी रुपये किंमतीची कामे प्रगतीपथावर असणे,मराठा मिलिटरी लँडस्केप संकल्पनेअंतर्गत राज्यातील १२ ऐतिहासिक गडकिल्ल्यांचा समावेश युनोस्कोच्या जागतिक वारसा नामांकन यादीत झाल्यामुळे राज्यातील गडकिल्ल्यांना जागतिक गौरवाचे कोंदण प्राप्त झाले असणे, जागतिक पर्यटक युनोस्को नामांकित गडकिल्ल्यांना भेटी देण्याचे प्रमाण वाढले असणे, किल्ले पर्यटनाला चालना देण्याकरिता राज्यातील ७५ ठिकाणी आधुनिक सोयी-सुविधांयुक्त पर्यटन माहिती व सुविधा केंद्रे स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असणे, नागपूरच्या भोसले घराण्याचे संस्थापक राजे रघुजी भोसले यांची ऐतिहासिक दस्तावेज असलेली तलवार राज्य शासनाने एका मध्यस्थामार्फत जवळपास ४७.१५ लाख रुपयांमध्ये लंडनमधून खरेदी करुन राज्यात आणली असणे, १०० वर्षांहून अधिक मोठी परंपरा असलेल्या सार्वजनिक गणेशोत्सवाला 'महाराष्ट्र राज्य महोत्सव' म्हणून घोषित करण्यात आले असणे, पर्यटन व्यवसाय सुरु करु इच्छिणाऱ्या राज्यातील महिलांकरिता 'आई पर्यटन कर्ज योजना' सुरु करण्यात आली असणे, पर्यटन स्थळांवर पर्यटकांना सुरक्षित वातावरण देण्याकरिता 'महाराष्ट्र पर्यटन सुरक्षा बल' योजना सुरु करण्यात आली असणे, राज्यातील पर्यटन स्थळांना भेटी देण्याकरिता कमी शुल्कात राज्यात एसटीने प्रवास करण्याकरिता 'एसटी पर्यटन पास योजना' कार्यान्वित असणे, महिला पर्यटकांसाठी एमटीडीसीच्या रिसॉर्टमध्ये ५० टक्के सवलत देण्यात येणे, राज्यातील अष्टविनायक गणपती मंदिरे, श्री क्षेत्र तुळजा भवानी मंदिर, श्री ज्योतिबा मंदिर, त्र्यंबकेश्वर मंदिर, कोल्हापूरातील महालक्ष्मी मंदिर, श्री क्षेत्र भीमा शंकर, पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर स्मारक इत्यादींच्या विकास आराखडयास ३६६१ कोटी रुपयांची प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली असणे, अकोला शहरातील राजराजेश्वर मंदिराच्या विकासाकरिता ५० कोटी रुपयांची तरतूद उच्चस्तरीय समितीकडे मान्यतेसाठी पडून असणे, पुण्यातील सिंहगड किल्ला व परिसर विकासाकरिता रु. २८५.९९ कोटी इतक्या रक्कमेच्या आराखडयास उच्चाधिकार समितीमध्ये मान्यता दिली असणे व निधीचा प्रस्ताव शिखर समितीमध्ये मान्यतेसाठी येण्याची आवश्यकता, राज्यात येणाऱ्या पर्यटकांची संख्या सन २०४७ पर्यंत वार्षिक १६ कोटींवरुन ३८ कोटींपर्यंत वाढविण्याचे उद्दीष्ट असणे, याकरिता मुंबई, सिंगापूर आणि दुबई मध्ये पर्यटन गुंतवणूक कक्ष सुरु करण्यात येणे, प्रधानमंत्री कुसुम घटक 'ब' योजनेंतर्गत मागेल त्याला सौर कृषी पंप योजनेखाली डिसेंबर, २०२५ या एका महिन्यांमध्ये ४५,९११ सौर कृषी पंप बसवून महाराष्ट्राची गिनीज बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड मध्ये नोंद झाली असणे, राज्याची पुढील १० वर्षांची स्वच्छ व पर्यावरणपूरक ऊर्जेची गरज विचारात घेता 'महाराष्ट्र नवीकरणीय ऊर्जा आणि ऊर्जा साठवूणक योजना धोरण २०२५ ते २०३५' जाहिर करण्यात आले असणे, त्याअंतर्गत सन २०२९ पर्यंत ५० टक्के व सन २०३५ पर्यंत ६५ टक्के हरित ऊर्जा प्राप्त करण्याचे उद्दीष्ट असणे, मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना- २.० अंतर्गत एकूण १६ हजार मेगावॅट सौर ऊर्जा क्षमता स्थापित करण्याचे उद्दीष्ट ठरविण्यात आले असणे, 'शेतीला दिवसा वीज पुरवठा अभियान, २०२५ मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना २.०' अंतर्गत ग्रामीण क्षेत्रातील ऊर्जा

मा.मुख्यमंत्री

श्री. शंभूराज देसाई, पर्यटन मंत्री

ॲड आशिष शेलार, सांस्कृतिक कार्य मंत्री

श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डीकर, ऊर्जा राज्यमंत्री

श्री. इंद्रनील नाईक, पर्यटन राज्यमंत्री

प्रकल्पांना प्रोत्साहन देण्यात येणे, आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल व दारिद्रयरेषेखालील वीज ग्राहकांसाठी 'स्वयंपूर्ण महाराष्ट्र आवासीय रुफ टॉप सोलर योजना' सुरु करण्यात आली असणे, राज्यातील ७.५ अश्वशक्तीपर्यंत क्षमता असलेल्या कृषी पंपाचा वापर करणाऱ्या शेतकऱ्यांना मोफत वीजपुरवठा करण्याकरिता 'मुख्यमंत्री बळीराजा मोफत वीज योजना' कार्यान्वित करण्यात आली असणे, पर्यटनदृष्टया राज्य समृध्द होण्यासाठी व त्यातून आर्थिक स्त्रोत निर्माण होण्यासाठी तसेच ऊर्जेच्या क्षेत्रात राज्य स्वयंपूर्ण होऊन शेतकरी चिंतामुक्त होण्यासाठी करण्यात येत असलेली कार्यवाही व उपाययोजना."

अशासकीय कामकाज

(बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

बारा : अशासकीय विधेयके :-

(अ) पुर:स्थापनार्थ :-

(१) **श्री. अजय चौधरी, वि.स.स. यांचे** सन २०२६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २५ - महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास (सुधारणा) विधेयक, २०२६

(२) **श्री. रईस शेख, वि.स.स. यांचे** सन २०२६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २६ - महाराष्ट्र गिग आणि प्लॅटफॉर्म (ऑनलाईन) कामगार हक्क आणि संरक्षण विधेयक, २०२६

(ब) विचारार्थ :-

(शुक्रवार, दिनांक १३ मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेले तथापि, चर्चा न झालेले अशासकीय विधेयके)

(१) **श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचे** सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५ - कारागृहे (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२५

(२) **श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचे** सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १६ - महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे विनियमन आणि शासकीय कर्तव्ये पार पाडताना होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध (सुधारणा) विधेयक, २०२५

(३) **श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचे** सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८८ - किमान वेतन (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२५

(४) **श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांचे** सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ४७ - महाराष्ट्र राज्यात लैंगिक गुन्ह्यांना प्रवृत्त करणाऱ्या जाहिराती, जाहिराती फलक लावण्यास, समाज माध्यमांवर व

संकेतस्थळांवर प्रसिध्द करण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत विधेयक, २०२५

(५) **श्री. अबू आजमी, वि.स.स. यांचे** सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८३ - महाराष्ट्र धर्म द्वेषास आणि प्रेषित, धर्मगुरु व धर्मग्रंथ, धर्मस्थाने यांची विडंबना करण्यास प्रतिबंध विधेयक, २०२५

(६) **श्री.अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचे** सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १९ - मुंबई महानगरपालिका (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२५

(७) **श्री. अमीत साटम, वि.स.स. यांचे** सन २०२६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५ - महाराष्ट्र भविष्य कल्याण विधेयक, २०२६

तेरा : अशासकीय ठराव (म.वि.स. नियम १०६ अन्वये) :-

(शुक्रवार, दिनांक १३ मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या परंतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या अशासकीय ठरावांच्या सूचना) (क्रमांक १ ते ३)

(१) **श्री. अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. ४१**

श्री. दत्तात्रय भरणे, क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री

"राज्यात देशी खेळांऐवजी इतर खेळांमध्ये लक्षणीय वाढ होऊन खेळाडूंचे देशी खेळांकडे झालेले दुर्लक्ष, त्यामुळे राज्यात देशी खेळ टिकून राहण्यासाठी विशेषत: ग्रामीण भागातील होतकरू व तरुण खेळाडू, देशी खेळांमध्ये मोठ्या प्रमाणात आकर्षित होऊन त्यांच्यामध्ये असलेल्या क्रिडा नैपुण्याला वाव मिळण्यासाठी विशिष्ट प्रोत्साहनपर योजना राबविण्याकरिता शासनाच्या क्रिडा धोरणामध्ये आवश्यक ते बदल करण्यासाठी धोरणात्मक निर्णय घेण्यात यावा, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

(२) **श्री. भिमराव तापकीर, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. २९**

श्री. उदय सामंत, नगरविकास मंत्री

श्रीमती माधुरी मिसाळ, नगरविकास राज्यमंत्री

"पुणे शहरातील मुळा-मुठा नद्या आणि इतर जलस्त्रोत गंभीर प्रदूषित असणे, अपुरी सांडपाणी प्रक्रिया क्षमता, अनधिकृत बांधकामांमुळे नद्यांमध्ये सांडपाणी मिसळणे, पाणीपुरवठयाचे असमान वितरण (काही भागात ६०० लिटर तर काहीत १०० लिटर प्रति व्यक्ती), खडकवासला आणि इतर धरणांमधील प्रदूषण वाढणे, यामुळे पिण्याच्या पाण्याची गुणवत्ता धोक्यात येणे आणि आरोग्य समस्या निर्माण होणे, नद्यांचे पुनरुज्जीवन आणि सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पांना (जसे JICA) गती देणे आवश्यक असणे, तरी शासनाने पुणे शहर आणि जिल्ह्यातील नदी प्रदूषण रोखण्यासाठी आणि पाणीपुरवठा समान व न्यायपूर्ण करण्यासाठी तातडीने कालबद्ध योजना राबवावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

(३) श्री. अनिल मांगुळकर, वि.स.स. यांचा ठराव क्र. ८९

श्री. उदय सामंत, उद्योग मंत्री

श्री. इंद्रनील नाईक, उद्योग राज्यमंत्री

"राज्यात उद्योग जगतात मोठ्या प्रमाणात स्थानिक भूमीपुत्रांना रोजगार उपलब्ध न होणे, उद्योगांमध्ये भूमीपुत्रांची संख्या नगण्य असल्याने राज्यात बेरोजगारांची संख्या प्रचंड प्रमाणात वाढणे, राज्यातील सेवायोजन कार्यालयांमध्ये लाखो तरुणांनी नोकरीसाठी केलेली नोंद, उद्योगांमध्ये भूमीपुत्रांना नोकऱ्या देण्यास शासन अपयशी ठरल्याने राज्यातील सुशिक्षित तरुणांमध्ये पसरलेले नैराश्य, राज्यातील शासकीय, निमशासकीय तसेच खाजगी आस्थापनांवरील कार्यालयांमध्ये नोकरी देतांना स्थानिक भूमीपुत्रांना प्राध्यान्याने नोकरीत घेण्यासाठी शासनाने धोरणात्मक निर्णय घ्यावा, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे."

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक : १७ मार्च, २०२६.

जितेंद्र भोळे,
सचिव-१,
महाराष्ट्र विधानसभा.